

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 6 kwietnia 2011 roku pełnomocnik powoda S. P. (1) wniósł o zasądzenie od (...) S.A. na rzecz powoda:

- kwoty 200. 000zł – tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu pozwanemu do dnia zapłaty
- kwoty 4. 350 zł – tytułem udokumentowanych wydatków poniesionych przez powoda związanych z leczeniem, zakupem leków, sprzętu medycznego oraz przejazdami na leczenie, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu pozwanemu do dnia zapłaty;
- kwoty 55. 000 zł – tytułem utraconych przez powoda zarobków obejmujących okres po wypadku tj. okres od miesiąca lipca 2010 roku do miesiąca kwietnia 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu pozwanemu do dnia zapłaty;
- kwoty 31. 680 zł – tytułem skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb powoda za okres od miesiąca lipca 2010 roku do kwietnia 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu pozwanemu do dnia zapłaty
- kwoty 2. 690 zł płatnej co miesiąc do 10 – go każdego miesiąca – tytułem renty z tytułu zwiększonych potrzeb oraz zmniejszonych widoków powoda powodzenia na przyszłość, poczynając od maja 2011 roku z ustawowymi odsetkami od dnia uchybienia płatności renty w danych miesiącu;
- zasądzenie od pozwanego (...) S.A. na rzecz powoda kosztów procesu – w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych;

Pozwany (...) S.A. w S. wniósł o:

- oddalenie powództwa wobec pozwanego jako nie posiadającego legitymacji procesowej biernej w niniejszym procesie;
- wezwanie w trybie art. 194 kpc do udziału w sprawie w charakterze pozwanego P. B. U. K. w W. ul. (...), (...)-(...) W. jako podmiotu jedynie legitymowanego do bycia stroną niniejszego procesu;
- zwrócenie się do powoda, czy wyraża zgodę na wstąpienie w miejsce dotychczas pozwanej (...) S.A. w S. P. B. U. K. w W. i zwolnienie od udziału w sprawie dotychczasowego pozwanego;
- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Podczas rozprawy w dniu 30 czerwca 2011 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego P. B. U. K. w trybie art. 194 § 1 kpc.

Pozwany P. B. U. K. wniósł o:

- oddalenie powództwa;
- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Biura kosztów postępowania według norm przepisanych;

W uzasadnieniu podniósł między innymi, że pozwane Biuro nie kwestionuje swej legitymacji biernej, która znajduje oparcie w treści art. 123 pkt. 1 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) (Dz. U. nr 124 poz. 1152 ze zm.), ale podniósł, iż powództwo jest nieuzasadnione.

Pozwane Biuro zaprzeczało twierdzeniom powoda, o ile wyraźnie ich nie przyznało.

Pozwany podniósł też, iż sprawcą wypadku został uznany przez sąd w wyroku nakazowym kierujący samochodem osobowym marki V. (...) nr rej (...) obywatel niemiecki A. G. (1), jednak okoliczności zdarzenia nasuwają poważne podejrzenie, że poszkodowany przyczynił się do jego zaistnienia. Sąd Rejonowy w Bełchatowie w wyroku nakazowym z dnia 08.10.2010 roku sygn. akt IIK 994/10 stwierdził, że kierujący samochodem V. (...) nr rej (...) (...) poturcił przechodzącego przez jezdnię pieszego. Ustalenie, że pieszy przechodził przez jezdnię wiąże Sąd w postępowaniu cywilnym, ponieważ jest opisane w sentencji wyroku karnego jako element czynu popełnionego przez oskarżonego, za który został uznany winnym i ukarany. Jednocześnie jednak nie zostało ustalone, czy pieszy przechodził w miejscu przeznaczonym do przechodzenia przez jezdnię czy w miejscu niedozwolonym, a także nie jest wiadome, czy pieszy nie wkroczył na jezdnię nagle przed nadjeżdżającym pojazdem utrudniając lub uniemożliwiając kierującemu podjęcie skutecznego manewru obronnego.

Nałożona na kierującego niewielka kara w porównaniu z obrażeniami doznanymi przez poszkodowanego może sugerować, że poszkodowany mógł swoim zachowaniem przyczynić się do zajścia zdarzenia.

Należy zauważyć, że u poszkodowanego badanie krwi wykazało obecność alkoholu powyżej normy.

Pozwane Biuro przyłączyło się do stanowiska pozwanego (...) S.A. i popierało w całości wyczerpującą argumentację zawartą w odpowiedzi na pozew.

W wyroku częściowym z dnia 09 sierpnia 2011 roku Sąd oddalił powództwo wobec (...) S.A w S. nie obciążając powoda S. P. (1) kosztami procesu.

We wniosku z dnia 9 września 2011 roku pełnomocnik powoda S. P. (1) wniósł o udzielenie zabezpieczenia powództwa na podstawie art. 730⁽⁽¹⁾⁾ k.p.c. art. 753 w zw. z art. 753⁽⁽¹⁾⁾ § 1 pkt. 1 k.p.c. poprzez zobowiązanie na czas trwania przedmiotowego postępowania pozwanego P. B. U. K. w W. do zapłaty na rzecz powoda S. P. (1) kwoty 2.000 zł płatnej raz w miesiącu do 10-go dnia każdego miesiąca, z tytułu dochodzonej renty na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych - poczynając od dnia wniesienia pozwu w przedmiotowej sprawie.

W wykonaniu zarządzenia pełnomocnik powoda S. P. (1) sprecyzował żądanie w piśmie procesowym z dnia 30 września 2011 roku w ten sposób, że wniósł o zasądzenie kwoty 1.000 zł. płatnej raz w miesiącu do dnia 10- tego każdego miesiąca z tytułu utraconych zarobków przez powoda oraz kwoty 1.000 zł. płatnej raz w miesiącu do dnia 10- tego każdego miesiąca tytułem renty na zwiększone potrzeby powoda.

Postanowieniem z dnia 2.02.2012 roku Sąd Okręgowy dokonał zabezpieczenia powództwa w ten sposób, że zobowiązał pozwanego P. B. U. K. w W. do łożenia na rzecz powoda S. P. (1) kwotę 1000 (jeden tysiąc) złotych miesięcznie poczynając od dnia 9 września 2011 roku z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek raty tytułem renty związanej z utraconymi dochodami i postanowił dokonać zabezpieczenia powództwa w ten sposób, że zobowiązał pozwanego P. B. U. K. w W. do łożenia na rzecz S. P. (1) kwotę 200 złotych od dnia 9 września 2011 roku z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek raty tytułem renty obejmującej zwiększone potrzeby powoda .

W piśmie procesowym z dnia 25.03.2013 roku pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo, w ten sposób, że w zakresie zadośćuczynienia z tytułu szkody z dnia 6.07. 2010r. rozszerzył żądanie pozwu do kwoty 240 000,00 (dwieście czterdzieści tysięcy) złotych, a w piśmie z dnia 3.03.2014r. złożył wniosek o zabezpieczenie roszczenia w zakresie renty i na podstawie art. 730¹ kpc, art. 753 w zw. z art.753¹ par. 1 kpc wniósł o zobowiązanie - na czas trwania przedmiotowego postępowania – pozwanego Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ul. (...); (...)-(...) W. – do zapłaty na rzecz powoda S. P. (1) kwoty 1 600,00 (tysiąc sześćset) złotych płatnej raz w miesiącu do 10-go dnia każdego miesiąca

– tytułem renty z tytułu utraconych zarobków- poczynając od miesiąca stycznia 2014r., wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat.

Ostatecznie pełnomocnik powoda sprecyzował na rozprawie dnia 24.12. 2014r, iż wnosi o zasądzenie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na kwotę 1000 zł, a utraconych dochodów na kwotę 1690 zł. Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa w całości, oddalenie wniosku o zabezpieczenie powództwa, podnosił zarzut 50 % przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody, wnosił o zasądzenie kosztów procesu. Postanowieniem z dnia 30.04. 2014r Sąd postanowił zmienić postanowienie z 2 lutego 2011r. w przedmiocie zabezpieczenia w ten sposób, że zasądzoną w punkcie pierwszym kwotę 1 000 (jeden tysiąc) zł. tytułem zabezpieczenia podwyższył do kwoty po 1 2000 (tysiąc dwieście) zł. poczynając od dnia 1 stycznia 2014r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 6 lipca 2010r. miał miejsce wypadek drogowy w miejscowości R. (woj. (...)) na drodze K – 8. Jadący z nadmierną prędkością samochód osobowy marki V. (...) nr. rej. (...) (...), który kierowany był przez obywatela Niemiec A. G. potrącił stojącego na poboczu powoda S. P. (1). Na miejsce wezwano niezwłoczni Policję i karetkę pogotowia.

Sprawstwo i wina kierującego pojazdem V. (...) została stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Belchatowie Wydział II Karny w sprawie sygn. akt : II K 994/10.

(dowód : wyrok SR w Belchatowie k- 291)

Sprawca szkody A. G. był ubezpieczony w niemieckiej firmie ubezpieczeniowej (...), posiadał ważną zieloną kartę o numerze (...).

W opinii (...) Instytutu (...) w W. dotyczącej ustalenia przebiegu wypadku drogowego mającego miejsce w dniu 6 lipca 2010r. na drodze w miejscowości R., a w szczególności określenia, który z uczestników zdarzenia naruszył zasady ruchu drogowego, jakie i w jakim rozmiarze oraz określenia przyczynienia się każdego z nich – a w szczególności kto spowodował zaistniały wypadek, czy drugi z kierujących przyczynił się do zaistnienia wypadku i w jakim zakresie - powołany Instytut stwierdził, że w przedstawionej sprawie brak jest istotnych dowodów niezbędnych w procesie rekonstrukcji wypadku z udziałem pieszego. Brak jest: położenia powypadkowego uczestników zdarzenia, miejsca potrącenia pieszego, śladów hamowania (blokowania) ogumienia. Zatem nie można w sposób analityczny wyznaczyć z jaką prędkością poruszał się pojazd V. (...) w chwili przed powstaniem stanu zagrożenia i z jaką prędkością uderzył w pieszego.

Opinii przedstawiono kilka wariantów przebiegu zdarzenia i dla nich przeprowadzono analizę postępowania i reagowania uczestników zdarzenia.

W wariantach 1 a i 1b podjęto próbę odpowiedzi na pytanie jakby wyglądał przebieg zdarzenia gdyby kierujący jechał z prędkością deklarowaną w zeznaniach 35 ÷ 40 km/h.

Wariant 1 a pokazuje, że pieszy – S. P. (1) postępuje prawidłowo. Stan zagrożenia w analizowanym wariantcie powoduje kierujący V. (...), który nie zauważa przekraczającego drogę pieszego i nie podejmuje w porę manewrów obronnych.

Wariant 1b wskazuje, że pieszy wszedł w bliskiej odległości od pojazdu V. (...) czym powoduje stan zagrożenia i kierujący tym pojazdem nie zdążyłby nawet podjąć manewrów obronnych.

Wariant 2 pokazuje, że kierujący V. (...), przekracza linię ciągłą i najjeżdża na stojącego na poboczu pieszego.

We wniosku końcowym opinii stwierdzono, że mogły zaistnieć takie okoliczności opiniowanego wypadku, których nie można przypisać wyłącznej winy pieszego.

W odpowiedzi na zastrzeżenia do w/w opinii podniesione w piśmie z dnia 27 czerwca 2013r. Instytut (...) w W. stwierdził, iż w przedstawionej sprawie brakuje istotnych dowodów w niezbędnych do przeprowadzenia rekonstrukcji wypadku z udziałem pieszego. Do przeprowadzenia pełnego procesu rekonstrukcji zdarzenia wymagane są m.in.:

- Położenie powypadkowe uczestników zdarzenia,
- Miejsce potrącenia pieszego,
- Ślady hamowania (blokowania) ogumienia .

Z powodu braku powyższych danych nie można w sposób dokładny wyznaczyć analitycznie prędkości z jaką, poruszał się pojazd V. (...) w chwili przed powstaniem stanu zagrożenia, oraz z jaką prędkością uderzył w pieszego. Nie można również jednoznacznie stwierdzić, w którym miejscu na drodze doszło do uderzenia pieszego – S. P. (1) (pobocze czy jezdnia), a przez to który z uczestników opiniowanego spowodował powstanie stanu zagrożenia i na czym ono polegało. Poza tym kierujący V. (...), po uderzeniu pieszego przestawił pojazd (zgodnie ze swoimi zeznaniami) czym usunął istotny ślad dla analizowanej sprawy.

Jedyne źródło informacji o przebiegu zdarzenia (a w tym na miejsce uderzenia pieszego) stanowią dowody osobowe, które w tym aspekcie są rozbieżne. Dlatego w opinii zasadniczej przedstawiono kilka wariantów przebiegu zdarzenia i dla nich przeprowadzono analizę postępowania i reagowania uczestników zdarzenia.

Z uwagi na brak istotnych śladów w materiale dowodowym, **nie można w sposób jednoznaczny sposób wypowiedzieć się, która z trzech wersji przebiegu zdarzenia przedstawiona w opinii zasadniczej jest najbardziej prawdopodobna.**

(dowód : opinia (...) Instytutu (...) k- 756 -772, opinie uzupełniające k -871- 872, k- 805- 811).

Po przewiezieniu z miejsca zdarzenia do placówki medycznej powód był hospitalizowany najpierw w Szpitalu Wojewódzkim im. (...) II w B. Oddział (...) Urazowo-Ortopedycznej, następnie w (...) Publicznym Szpitalu (...) im. prof. A. G. (2) (...) W. Klinika (...) w O..

W przebiegu hospitalizacji S. P. (1) we w/w placówkach medycznych zdiagnozowano:

- tylne zwichnięcie stawu biodrowego ze stłuczeniem nerwu kulszowego i załamaniem panewki,
- wieloodłamowe złamanie panewki stawu biodrowego prawego,
- złamanie panewki lewego stawu biodrowego z odległym przemieszczeniem odłamów ku górze, zwichnięciem tylnym głowy kości udowej i krwakiem śródstawowym,
- wieloodłamowe złamanie kości goleni lewej,
- niedowład nerwu kulszowego lewego,
- stan po urazie głowy, wstrząśnienie mózgu, uraz śródczaszkowy [krwiak],
- stłuczenie brzucha wraz z krwakiem wątroby,
- uraz wielonarządowy.

Powód był hospitalizowany przez łączny okres prawie 200 dni. Składały się na to kolejno pobyty w dniach : 06.07.2010 r.- 30.07.2010 r., 30.07.2010 r. - 21.09.2010 r., 2.09.2010 r. - 10.10.2010 r., 12.01.2011 r. - 24.01.2011 r. oraz w marcu 2011 r. Jak również ostatnio w okresie 12.06.2011-20-07.2011r.

Powód przebył dotychczas 8 skomplikowanych zabiegów chirurgicznych.

(dowód : **karty informacyjne leczenia szpitalnego k.20-37, 99-116, 595-596, historie choroby k. 38-54, wyniki badań k. 61-98, zdjęcia k. 55-60**)

W okresie pobytu w szpitalach powód był narażony na olbrzymi ból i cierpienie. Przeprowadzano zabiegi operacyjne, po których odczuwał bardzo silne dolegliwości bólowe związane z wstawieniem sztucznych elementów do jego organizmu oraz z ranami pooperacyjnymi. Poza obrażeniami stawów i kości doszło do obrażeń narządów wewnętrznych tj. krwiak wątroby i śródczaszkowy.

W okresie kilkumiesięcznego pobytu w placówkach medycznych cały czas konieczna była pomoc najbliższej rodziny, która opiekowała się dodatkowo powodem, który nie był w stanie samodzielnie się poruszać. Zaangażowanie rodziny przejawiało się w fizycznej pomocy [masaże odleżyn, karmienie, pomoc przy wielu czynnościach fizjologicznych], jak i na wsparciu psychicznym, co wiązało się z koniecznością częstego pobytu w szpitalu oddalonym od miejsca zamieszkania kilkadziesiąt bądź kilkaset kilometrów.

Pomoc świadczyła zarówno żona A. P. (1), jak również inni członkowie rodziny .

(dowód: **oświadczenia na piśmie k. 166-173, zeznania powoda k. 608v-609, zeznania świadków A. P. k- 736-737, D. F. k- 737v, J. F. k- 737v – 738, W. S. k- 738, R. S. k- 738v**).

Powód ma założone chirurgicznie metalowe elementy rekonstruujące uszkodzone stawy biodrowe, które są systematycznie z upływem czasu usuwane chirurgicznie. Powód odczuwa z tego tytułu ból, towarzyszą mu problemy z jakimkolwiek samodzielnym poruszaniem się. Nie jest także w stanie poruszać lewą nogą, gdyż brak w niej czucia. Poruszał się jedynie przy pomocy kul łokciowych wspierając się jedynie na prawej nodze. Lewa noga była usztywniona w części dolnej za pomocą stabilizatora. Powód ma problemy z samodzielnym wykonywaniem podstawowych czynności życia codziennego.

Z uwagi na przebyte liczne zabiegi chirurgiczne widoczne są na ciele u powoda znaczne blizny pooperacyjne, co rodzi dodatkowo dyskomfort.

Powód korzysta z opieki państwowych specjalistycznych placówek medycznych.

Zachodzić będzie potrzeba przeprowadzenia dalszych zabiegów operacyjnych stawów biodrowych, a także stosowania długotrwałej rehabilitacji oraz leczenia farmakologicznego.

Powód od momentu wypadku poniósł koszt zakupu leków w kwocie ok. 900 zł. Dodatkowo powód musiał zakupić dwukrotnie kule ortopedyczne - koszt jednorazowy 100 zł. łącznie 200 zł. oraz aparat goleniowo-stopowy - koszt 120 zł. Łączne wydatki na medykamenty, sprzęt medyczny to kwota ok. 1220 zł.

Obecnie powód ponosi miesięczny koszt leczenia farmakologicznego w kwocie około 100 zł.

Powód korzysta z pomocy państwowych placówek medycznych. Ponosi koszty dojazdu do tych placówek, jak również na konsultacje etc. Zapewnienie transportu rodzinie powoda oraz jemu samemu zapewnia pozostała najbliższa rodzina. Przejazdy do szpitali, na konsultacje, po leki, na zakupy świadczą najbliższe osoby, albo konieczne jest korzystanie z usług transportowych.

Łączna suma kosztu wydatków na paliwo poniesiona przez powoda od momentu wypadku to ok. 3.220 zł.

(dowód: faktury VAT na paliwo k. 136-137,151-163, 598-599, faktury VAT i rachunki na leki i sprzęt medyczny k. 138-139,141-144, 146-151,164, 597, 599, 641).

W styczniu 2014 roku powód przebył operację usunięcia elementów metalowych z nogi, czekają go jeszcze dwa zabiegi – usunięcia elementów metalowych z prawej panewki i endoproteza stawu biodrowego. Obie w zakresie świadczeń (...). Powód co 1- 2 miesiące jeździ aktualnie i będzie musiał w przyszłości do kliniki w O. gdzie jest leczony od wypadku przez lekarzy z zakresu ortopedii i neurologii. Koszt wyjazdu to około 200 – 250 za samo paliwo. Leki przepisuje mu lekarz rodzinny, oprócz wyżej opisanego leczenia ortopedycznego nie korzysta z prywatnych wizyt lekarskich, kupuje leki przeciwbólowe i wzmacniające – wydatkowana na nie kwota to nie mniej niż 100 zł miesięcznie. Nadto musi być dowożony do poradni oraz na ewentualne zabiegi rehabilitacyjne w O.. Nadal trwają dolegliwości bólowe, powód nie może wykonywać cięższych prac domowych i w gospodarstwie rolnym.

(dowód : zeznania powoda k – 961- 962, karty informacyjne leczenia powoda k – 927- 937).

Jak wynika z Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia z 2002r. oceniając uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi

- złamanie kości panewki biodra prawego wg. pozycji 97 . a) 12 % słownie dwanaście.
- Złamanie panewki biodra lewego wg. pozycji 97. a) 12 % słownie dwanaście
- Zwichnięcie tylne stawu biodrowego wg. pozycji 145.a) 10 %
- Stłuczenie nerwu kulszowego lewego z dysfunkcją częścią strzałkowej wg. pozycji 181 s. – 20 %
- Złamanie wieloodłamowe kości piszczelowej ze zniekształceniem typu szpotawego i zrostu opóźnionego wg pozycji 158 .b) – 17%

Suma uszczerbku w zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu wynosi 61% słownie sześćdziesiąt jeden procent.

Dyskomfort życiowy, można uznać za znaczny przez okres ok. 6 miesięcy kiedy powód był zmuszony do fotelowo-łóżkowego trybu życia. Przez następny okres ok. 6 miesięcy stopień ten był średni. W okresie po każdej z licznych operacji stopień był duży przez okres 1- 1 1/2 ,po tym okresie tj. 2 roku od urazu, stan narządu był zadowalający i stopień pomimo niezależnych od powoda i od leczenia powikłań jest umiarkowany. I taki pozostaje na czas nieokreślony.

Przez pierwsze 3 miesiące od urazu i po wypisie ze szpitala z dniem 22.10. 2010r. tj. przez okres pobytu w domu kiedy powód miał zlecony tryb fotelowo – łóżkowy, czas opieki osób trzecich wynosił ok. 8 godzin na dobę. (powód była osobą siedzącą i leżącą, a jeśli chodził to chodził wysoce niesprawnie z powodu urazów bioder).

Przez kolejne 3 miesiące podczas pobytu w domu po wypisie z dnia 12.01. 2011r. : czas opieki wynosi ok. 4 godzin na dobę. W tym okresie powód mógł poruszać się przy kulach i był zdolny do załatwienia podstawowych czynności życia myśli ustawowej egzystencji, jednak jego aktywność życiowa była znacznie zmniejszona w porównaniu z zdrowymi ludźmi w jego wieku.

Po tym okresie i przez kolejne ok. 6 miesięcy powód w zakresie ortopedii był nadal nie w pełni sprawny i potrzebował częściowej pomocy na poziomie 2 godzin na dobę.

Powód potrzebował leków przeciwbólowych (...) oraz leków osłonowych przez cały okres od urazu i leki w profilaktyce przez zakrzepowej przez ok.1/2 roku Koszt miesięczny farmakoterapii przeciwbólowej wynosi ok. 50 zł miesięcznie. Koszt leków p/zakrzepowy tj. F. lub C. w iniekcjach podskórnych to 25 zł miesięcznie, 2 kule łokciowe – koszt ok. 50-60 zł, koszt balkonika to kwota ok. 120 zł., koszt kortyzy na stopę opadającą to kwota ok. 250 zł. Operacje na układ kostny były przeprowadzane w ramach kontraktu z NFZ.

Rokowania na przyszłość są stabilne i nie pełne pomyślne z powodu nieodwracalnej dysfunkcji nerwu strzałkowego, szpotawości podudzia lewego pomimo prawidłowo wykonanej osteotomii nadwiązadłowej piszczeli lewej. Nie

da przewidzieć stopnia liniowych przyspieszonych pourazowych zmian zwyrodnieniowych bioder po przebyłym złamaniu panewek i zwichnięciu tylnym głowy kości udowej lewej. Nie jest spodziewane niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia w przyszłości, jednak nie da się wykluczyć pogorszenia sprawności w przyszłości z powodu odległych powikłań pourazowych. Przy ustaleniu uszczerbku biegły z zakresu ortopedii brał pod uwagę ten wątek .

Proces leczenia nie został zakończony, w przyszłości wymaga okresowej kontroli ortopedyczno- neurologiczno – rehabilitacyjnej w ramach kontraktu z NFZ. Z powodu kolejek i wolnego wyboru lekarza, powód może być leczony prywatnie. Koszt rehabilitacji to kwota ok. 300 zł. rocznie.

(dowód : opinia lekarza ortopedy lek.med. Reda E., k- 856 – 859).

W wypadku z dnia 6.07.2010r. powód doznał :

- Urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu i nieznacznym stłuczeniem w okolicy płata czołowego;
- Stłuczenia okolicy barku prawego objawami uszkodzenia części górnej splotu barkowego, które wycofały się po kilku dniach;
- Tylnego zwichnięcia stawu biodrowego lewego i złamania panewki tego stawu z uszkodzeniem nerwu kulszowego lewego;
- W. złamania panewki prawego stawu biodrowego;
- W. złamania kości piszczelowej lewej;
- Stłuczenia brzucha z krwiakiem wątroby.

Po przebyłym urazie głowy z niewielkim stłuczeniem mózgu w okolicy czołowej prawej u powoda utrzymują się pourazowe bóle i zawroty głowy. W badaniu przedmiotowym nie stwierdza się objawów ogniskowego uszkodzenia (...). Uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi :

- 5 % - z pkt. 10 a (zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń centralnego układu nerwowego; a/ utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo – mózgowym – 5-10 %)

Stwierdzone bezpośrednio po wypadku objawy uszkodzenia części górnej splotu barkowego były opisywane tylko przez kilka pierwszych dni po urazie. W późniejszym okresie i obecnie nie stwierdza się u powoda objawów uszkodzenia obwodowego układu nerwowego w zakresie kończyn górnych.

Uszczerbek na zdrowiu z tego powodu wynosi 0%

Częściowe uszkodzenie nerwu kulszowego lewego utrzymuje się do chwili obecnej – znacznego stopnia niedowład mięśni stopy lewej, osłabienie prostowników kolana lewego, zaniki mięśniowe w obrębie uda i podudzia lewego, zaburzenia czucia.

Uszczerbek na zdrowiu z tego powodu wynosi :

- 40 % z pkt. 181 s (porażenie i niedowład poszczególnych nerwów obwodowych. Uszkodzenia częściowe lub całkowite w zależności od stopnia zaburzeń; s/ nerw kulszowy przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy 20-60 %)

Razem uszczerbek na zdrowiu w zakresie neurologii wynosi 45 % (czterdzieści pięć procent).

Powód wymaga leczenia neurologiczno – farmakologicznego i usprawiedliwiającego, które może zmniejszyć deficyt ruchowy w zakresie lewej kończyny dolnej. Do tej pory nie był leczony neurologicznie

Obecnie, 3 lata po przebytych wypadku, w zakresie neurologii nie należy spodziewać się innych późnych następstw przebytego wypadku ani pogorszenia stanu zdrowia związanego z wypadkiem z dnia 6.07.2010r.

Do tej pory powód nie był leczony przez neurologa. Z rachunków za leki, znajdujących się w aktach sprawy wynika, że powód był leczony m.in. preparatem T. (...) stosowanym przy uszkodzeniach obwodowego układu nerwowego. Koszt takiego leczenia to ok. 90,00 zł miesięcznie. Całkowity koszt leczenia do oceny wg. rachunków.

Po przebytych wypadku, powód wymagał pomocy i opieki osób trzecich przede wszystkim z powodu obrażeń w zakresie narządów ruchu. Zakres i czasokres tej pomocy przedstawił w swojej opinii biegły ortopeda.

Konieczność opieki i pomocy osób trzecich z przyczyn neurologicznych (przebyty uraz głowy ze wstrząśnięciem mózgu oraz częściowe uszkodzenie nerwu kulszowego lewego) - miała zakres znacznie mniejszy niż z przyczyn ortopedycznych.

Po przebytych urazie głowy, z przyczyn neurologicznych powód wymagał stałej opieki i częściowej pomocy osób trzecich przez 1- 2 tygodnie. Taką opiekę miał zapewnioną przez fachowy personel medyczny w szpitalu, w którym był leczony po wypadku. W późniejszym okresie z powodu przebytego urazu głowy, wymagał pomocy w niektórych cięższych pracach domowych (sprzątanie, pranie).

Niedowład lewego nerwu kulszowego, gdyby był jedynym uszkodzeniem u chorego, powodowałby utrudnienia funkcji lokomocyjnych w okresie 1- 2 miesięcy (do czasu adaptacji do niepełnosprawności). W tym czasie chory wymagałby pomocy osób trzecich w takich czynnościach jak robienie zakupów, załatwianie spraw poza domem, w wymiarze 2-3 godzin tygodniowo.

Jak wynika z powyższego zakres i czasokres koniecznej pomocy z przyczyn ortopedycznych był znacznie większy niż z przyczyn neurologicznych.

Znacznego stopnia niedowład stopy lewej powoduje obecnie u powoda całkowitą niezdolność do pracy w zawodzie dotychczas wykonywanym – kierowca samochodów ciężarowych o dużej ładowności na trasach międzynarodowych. Rokowanie co do powrotu zdolności do pracy w tym zawodzie, na tego typu samochodach, z punktu widzenia neurologa, jest wątpliwe. Nie ma natomiast przeszkód, do prowadzenia przez powoda samochodu z automatyczną skrzynią biegów. Niedowład stopy lewej utrudnia powodowi poruszanie się, szczególnie po nierównym terenie oraz uniemożliwia prowadzenie typowych pojazdów mechanicznych, co w znacznym stopniu ogranicza zdolność do osobistego wykonywania prac w gospodarstwie rolnym.

(dowód: opinia lekarza neurologa B. J.- S. k- 873- 876).

Biegła psycholog dr. M. P. w opinii z dn. 13.09.2013r. dokonała oceny uszczerbku na zdrowiu zgodnie z pkt.10 a) Tabeli procentowego uszczerbku wg. obowiązującego załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12. 2002r. – Zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń (...) przyznając 5 % uszczerbek. Ocena ta odnosi się do zaburzeń neurologicznych i psychicznych. Z psychologicznego punktu widzenia jest ona adekwatna do stopnia nasilenia stwierdzonych u powoda zaburzeń.

Brak jest przesłanek, na podstawie których można by sądzić, że wysokość uszczerbku może ulec w przyszłości zmianie.

Badany nie korzystał z pomocy psychologicznej po urazie, nie był też leczony psychiatrycznie, nie poniósł w związku z tym kosztów. Nie wymaga obecnie specjalistycznej pomocy psychologicznej. Jest względnie dobrze zaadaptowany do obecnej sytuacji życiowej. Mechanizmy obronne jego psychiki 3 lata po zdarzeniu funkcjonują prawidłowo. Nie wymagał i nie wymaga z powodów psychologicznych opieki drugiej osoby.

W związku z utrzymującym się niedowładem stopy lewej i idącymi za tym zaburzeniami koordynacji wzrokowo-ruchowej, wątpliwym jest aktualnie pozytywne zdanie tzw. testów psychotechnicznych (badanie z użyciem miernika czasu reakcji), niezbędnych do wykonywania zawodu kierowcy. Z przyczyn psychologicznych nie stwierdza się natomiast niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

(dowód : opinia psychologa M. P. k- 890- 892).

Ustalenie uszczerbku na zdrowiu w opinii lekarza ortopedy i neurologa z pkt. 181s tabeli uszczerbków jest tożsame i nie podlega sumowaniu, podobnie jak z pkt. 10. a) (w opinii lekarza neurologa i psychologa) łączny uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi więc :

- 45% z punktu widzenia neurologicznego;
- 0% - punktu widzenia psychologicznego (gdy 5% przyznane z pkt 10a mieści się w opinii neurologa);
- 41% - punktu widzenia ortopedii (gdy przyczyna przyznania uszczerbku z pkt 181s – 20 % mieści się w opinii neurologa);
- łącznie – 86%

Od momentu wypadku powód przebywał na zwolnieniach lekarskich w okresie od dnia 6.07. 2010 r. do końca roku 2010. Powód korzystał z zasiłku chorobowego w wysokości ok. 900 zł. miesięcznie.

Poczynając od 4 stycznia 2011r. do 3 kwietnia 2011r. powód korzystał ze świadczenia rehabilitacyjnego w wysokości 771, 76 zł miesięcznie i następnie do dnia 29 grudnia 2011r. Obecnie nie pobiera już tego świadczenia. Powód pobierał jedynie zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł.

Powód nie wykonuje pracy zarobkowej. Orzeczeniem z dnia 10 grudnia 2010r. uznano powoda za niezdolnego do pracy określając stopień niepełnosprawności jako znaczny. Orzeczenie wydano do dnia 31 grudnia 2011r. Następnie powód uznany był decyzją z dnia 4 stycznia 2012r. za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym do dnia 31 grudnia 2013r. i otrzymywał z tego tytułu rentę w kwocie 860 zł.

Rodzina powoda S. P. otrzymuje następujące świadczenia z (...) w R. w związku z opieką nad powodem:

- Zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153,00zł miesięcznie – od dnia 1.11. 2010r. do dnia 31.12. 2013r.
- Świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520,00 zł miesięcznie – od dnia 01.11. 2010r. do dnia 30.06. 2013r.
- Zasiłek celowy w wysokości 300,00zł z dnia 28.10.2010r.
- Specjalny zasiłek celowy w wysokości 146,67 zł z dnia 26.03. 2012r.
- Specjalny zasiłek celowy w wysokości 342,23 zł. z dnia 3.04. 2012r.
- Specjalny zasiłek celowy w wysokości 488,90 zł z dnia 7.08.2012r.
- Specjalny zasiłek celowy w wysokości 420,74 zł z dnia 20.12 2012r.

(dowód : zaświadczenie z (...) w R. k- 954, akta ZUS-u k- 853).

Orzeczeniem ZUS-u dn. 28.01.2014 roku powoda zaliczono do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, do dnia 31.01.2017r. częściowo niezdolnego do pracy. Przyznano mu od 1.01.2014r. rentę w kwocie 792 zł. netto.

(dowód : ksero orzeczenia ZUS- u k- 965-966, decyzja ZUS –u k- 922).

Powód był jedynym żywicielem rodziny przed wypadkiem tj. swojej żony A. P. (1) i dwójki dzieci : S. P. (3) (2 lata) i B. P. (16 lat).

Poza wykonywaniem pracy, stanowił wsparcie i pomoc dla całej rodziny. Państwo P. zamieszkują na wsi w domku jednorodzinnym, posiadają własny ogród, pomieszczenia gospodarcze, uprawiali warzywa i owoce, czym w dużej mierze zajmował się powód. Państwo P. stanowili szczęśliwą rodzinę.

Powód przed wypadkiem pracował w firmie (...) jako kierowca samochodów ciężarowych w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. Świadczył usługi na terytorium całej Europy oraz A..

Powód posiadał stały dochód miesięczny w postaci wynagrodzenia podstawowego w kwocie ok. 900 zł oraz wynagrodzenie od wykonywanych transportów – delegacje krajowe i zagraniczne – diety. Diety obejmowały kwoty w przedziale 1000 – 2700zł. Do zwrotu pozostawały kwoty zazwyczaj w przedziale od kwoty 20 zł, nie więcej jak 90 zł. Powodowi z uzyskiwanych diet pozostawało ok. 80 % sumy. Nocował bowiem w aucie, jak i miał przygotowaną na drogę przez żonę znaczną część posiłków. Średnio z tych diet pozostawała powodowi kwota ok. 1000 zł.

Z zeznania PIT -11 za 2008 rok wynika, że powód osiągnął dochód podstawowy w kwocie 750 zł miesięcznie, w roku 2009 – w kwocie 900zł netto.

Powód posiada gospodarstwo rolne o powierzchni 5,6 ha, obecnie uprawiane przez szwagra. Pobiera dopłaty unijne w kwocie 3 500zł rocznie.

Powód przed wypadkiem zaciągnął kredyt w kwocie 25 000 zł. Rata wynosi 450 zł miesięcznie.

Żona powoda pobierała do dnia 29 grudnia 2011 roku świadczenie w kwocie 500 zł z tytułu opieki nad powodem. Obecnie nie pobiera tego świadczenia.

Rodzina ponosi wydatki takie jak : prąd - 150 zł, ubezpieczenie KRUS kwartalnie -350 zł, opał na zimę – 400 -500 zł, rachunki za telefony, radio, telewizję i (...) – około 200 zł (telefony -100 zł, radio i tv – ok. 40 zł, Internet -50 zł), opłaty za wodę, gaz – ok. 200zł oraz wydatki na jedzenie, środki higieniczne, środki czystości, ubrania dla całej rodziny.

(dowód : zeznania powoda k- 608 verte- 609,zaświadczenia o zarobkach k- 117 – 124, zestawienie delegacji krajowych i zagranicznych w ostatnich 3 miesiącach przed wypadkiem k- 125, zeznania PIT – 11 k- 303- 306, harmonogram spłaty kredytu k- 635 -636, rachunki k- 637 – 640, rozliczenia kosztów podróży służbowych k- 696 – 705).

Pełnomocnik powoda zgłosił pozwanemu szkodę w dniu 8 listopada 2010r.

(dowód : pismo k- 428 -438).

(...) S.A. likwidujące szkodę powoda jako korespondent zagranicznego ubezpieczyciela sprawcy wypadku wypłaciło powodowi następujące bezsporne świadczenia:

- 30 000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za krzywdę
- 3 241,07 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu i paliwa,
- 1 281,00 złotych tytułem kosztów opieki osób trzecich,
- 584,77 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia .

Kwoty wyczerpywały roszczenie zgłoszone przez powoda, z wyjątkiem zwrotu kosztów leczenia i kwoty zadośćuczynienia.

(dowód : pismo k- 245-246 oraz k- 247- 248).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie w/w dowodów. Sąd uznał za w pełni wiarygodne opinie biegłych ortopedy, neurologa i psychologa co do stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda, długości procesu leczenia i jego kosztów, które wzajemnie się uzupełniają i nie były kwestionowane przez strony, korespondują z nimi także zeznania powoda i świadków. W oparciu o nie Sąd ustalił (po korekcie wynikającej z częściowo pokrywających się ustaleń) stopień uszczerbku na zdrowiu 86% oraz niezbędność kosztów leczenia, rehabilitacji oraz opieki nad powodem.

Sąd nie uznał podnoszonego przez pozwanego zarzutu przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego akt sprawy karnej – gdzie prawomocnym orzeczeniem stwierdzono winę kierującego samochodem V. (...), którego ubezpieczycielem był pozwany oraz opinii (...) Instytutu (...) zdarzenie nie wynika z winy powoda. W swej opinii instytut przedstawił 3 wersje równie prawdopodobne przebiegu wypadku, które wykluczają wyłączną winę powoda, zaś tylko jedna zakłada przyczynienie się powoda do szkody.

Ponieważ opinie Instytutu ani zebrany w toku procesu materiał dowodowy nie dając podstaw do przypisania powodowi zawinienia, Sąd zgodnie z art.6 kc uznał, że nie został on udowodniony przez pozwanego i zarzutu przyczynienia poszkodowanego (art. 362 kc) nie uwzględnił.

Sąd zważył co następuje :

Podstawą odpowiedzialności pozwanego za poniesioną przez powoda szkodę w wyniku wypadku komunikacyjnego jest przepis art. 822 k.c. Zgodnie z tym przepisem ubezpieczyciel przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej reguluje natomiast ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152)

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

W myśl art. 35 cytowanej ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Bezsporne w sprawie jest , że pozwany za sprawcę szkody odpowiadającego na podstawie art. 415 k.c. – winien zapłacić powodowi stosowne odszkodowanie i zadośćuczynienie i rentę.

Zasada odpowiedzialności nie była przez pozwanego kwestionowana.

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w oparciu o opinię pisemną oraz dwie uzupełniającą powołanego (...) Instytutu (...) w W. biorąc też pod uwagę pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy , którego oceny dokonał powyżej i wynikającą z art. 11 kpc zasadę związania prawomocnym wyrokiem karnym stwierdzającym winę uznał ,iż pozwany nie udowodnił przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody (art. 6 kc) i zarzutu tego nie uwzględnił (art. 36 kc)

Zgodnie z art. 445 §1 kc w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem **zadośćuczynienia pieniężnego** za doznaną krzywdę.

W praktyce najczęstszą podstawą zadośćuczynienia za krzywdę jest właśnie uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia. Chodzi tu krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, niemożności uprawienia działalności artystycznej, naukowej, wyłączenie z normalnego życia itp.).

Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i winno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, ponieważ mowa jest o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo.

Przewidziana w art. 444 §1 kc krzywda, za którą Sąd może- na podstawie art. 445 §1 kc- przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i cierpienie moralne (tak SN w wyroku z dnia 4 lipca 1969r., (...) 178/69, OSNCP 1970, z. 4, poz.71).

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów, jakie należy uwzględniać przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, ponieważ wypracowała je judykatura, szczególnie Sądu Najwyższego. Kierując się tymi wskazaniem można ogólnie stwierdzić, że określając wysokość zadośćuczynienia, Sąd powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych (pobyt w szpitalu, bolesność zabiegów, dokonywane operacji, leczenie sanatoryjne itp.), trwałość skutków czynu niedozwolonego (kalectwo, oszpecenie, bezradność życiową, poczucie nieprzydatności), prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia), wiek poszkodowanego (zwykle większą krzywdą jest kalectwo dla osoby młodszej), niemożność wykonywania ulubionego zawodu, uprawiania sportu, pracy twórczej, artystycznej, zawarcie związku małżeńskiego, posiadania dzieci, utratę kontaktów towarzyskiego, możliwości atrakcyjnych wyjazdów, wycieczek, chodzenia do teatru, kina, na plażę itp., a także ewentualne przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększania szkody (art. 362 kc.).

Zadośćuczynienie z art. 445 kc ma , więc przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (tak SN w wyroku z dnia 26 lutego 1962r., IV CR 902/61, OSNCP z 1963., poz. 105; w wyroku z dnia 24 czerwca 1965r., I CR 203/65, OSPiKA z 1966r., poz. 92; w wyroku z dnia 22 marca 1978r., IV CR 79/79, niepubl.).

W przedmiotowej sprawie powód w wyniku wypadku doznał szeregu obrażeń fizycznych, które spowodowały, że przebywał w szpitalu przez okres łącznie 220 dni, przechodząc w tym okresie 8 zabiegów operacyjnych połączonych z dużą bolesnością ,ostatni z nich miał miejsce w styczniu 2014 roku i planowane są co najmniej dwa następne. Z uwagi na stan zdrowia powód zmuszony był do odbycia kilku cykli rehabilitacyjnych i także niezbędne będą kolejne .

Przytoczone powyżej okoliczności świadczą o tym, iż istnieją podstawy do przyznania powodowi odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia, przy czym ogólny uszczerbek na zdrowiu powoda jest stały i wynosi 86 procent:

- 41% uszczerbku na zdrowiu stwierdzonego przez biegłego ortopedę,
- 45 % uszczerbku stwierdzonego przez biegłego psychologa i neurologa

Mając na uwadze przytoczone powyżej okoliczności, przede wszystkim charakter schorzeń, na które cierpi powód związany z tym zakres cierpień fizycznych, jego wiek w chwili wypadku , sytuację rodzinną – powód był jedynym pracującym członkiem cztero osobowej rodziny, która utrzymywała się jedynie z jego dochodów z pracy zawodowej – kierowcy. Prowadził on także gospodarstwo rolne o powierzchni ponad 5 ha , wykonując w nim wszelkie ciężkie prace

polowe . Nie uskarżał się wcześniej na poważniejsze dolegliwości i prowadził bardzo aktywny tryb życia i dlatego Sąd ustalił, iż zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, kształtuje się na poziomie 270 000 zł.

Mając na uwadze, iż pozwany wypłacił dotychczas powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę łącznie 30 000 złotych Sąd Okręgowy na podstawie art. 445 § 1 kc zasądził na rzecz powoda kwotę 240 000 złotych tytułem zadośćuczynienia. Sąd uznał, że zasądzona kwota zadośćuczynienia adekwatna jest do jej dotychczasowych cierpień powoda . Ustawowe odsetki za opóźnienie Sąd zgodnie z art. 481 § 1 kc ustalił po upływie 30 dni od dnia doręczenia pozwanemu pozwu tj. od 19. 08 2011 roku co do kwoty 200000 zł objętych pierwotnym pozwem w sprawie ,a od kwoty 40 000 zł po upływie powyższego terminu od doręczenia rozszerzenia pozwu tj. od dnia 25 .04 2014 roku Zgodnie z treścią art. 444§1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty.

Przepis ten nie zawiera odrębnych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, lecz biorąc pod uwagę zwłaszcza wykładnię systemową, należy przyjąć, iż odpowiedzialność ta została poddana ogólnym regułom odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych. Dlatego też warunkiem skutecznego domagania się naprawienia szkody na osobie jest związek przyczynowy pomiędzy określonym faktem, z którym norma prawna wiąże obowiązek odszkodowawczy a szkodą pojmowaną w tym przypadku jako uszczerbek majątkowy.

Powołany przepis reguluje reperkusje odszkodowawcze związane z naruszeniem określonych dóbr osobistych, a mianowicie uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia, które to naruszenia niewątpliwie u powódki wystąpiły.

Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 kc obejmuje więc wszelkie wypadki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe. Przykładowo można wymienić koszty leczenia (pobytu w szpitalu, konsultacji u wybitnych specjalistów, dodatkowej pomocy pielęgniarskiej, koszty lekarstw itp.), specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych koniecznych aparatów (okularów, aparatu słuchowego, wózka inwalidzkiego itp. (wyrok SN z dnia 19 stycznia 1981 r., I CR 455/80, OSPiKA 1981, poz. 223), wydatki związane z przewozem chorego do szpitala i na zabiegi, z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzin chorego w szpitalu, z koniecznością specjalnej opieki i pielęgnacji (por. wyrok SN z dnia 4 października 1973 r., II CR 365/73, OSNCP 1974, poz. 147), koszty zabiegów rehabilitacyjnych, przygotowania do innego zawodu (np. opłaty za kursy, szkolenia, koszty podręczników i innych pomocy, dojazdów itp.).

W niniejszej sprawie konsekwencją wypadku było spowodowanie u powoda obrażeń, w wyniku których musiał zostać poddany leczeniu szpitalnemu , jak i rehabilitacji. Przy czym zmuszony był do korzystania z opieki osób trzecich co najmniej przez okres 1 roku od opuszczenia szpitala w październiku 2010 r. jak wynika z opinii biegłych- przez okres 3 miesięcy po 8 godzin dziennie następnie po 4 godziny przez 3 kolejne miesiące a później przez 6 miesięcy po 2 godziny dziennie . Opiekę tą świadczyła żona powoda przy pomocy innych członków rodzin która pobierała z tego tytułu zasiłek w kwocie 520 zł miesięcznie od 1 listopada 2010 roku do 30 czerwca 2013 roku . Koszt opieki wynosił w okresie od lipca 2010 roku do kwietnia 2011 roku objęty żądaniem pozwu w pkt 4 przy przyjęciu stawki 7 zł za godzinę (ustaloną przez samego pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego) i po odjęciu miesięcznie kwoty 520 zł zasiłku pobieranego przez żonę oraz po odjęciu sumy 1281 zł wypłaconych przez powoda z tytułu zwrotu kosztów opieki w maju 2011 roku kwotę łącznie 3159 zł i taką kwotę Sąd zasądził z tego tytułu .

Nadto Sąd uwzględnił żądanie zasądzenia zwrotu kosztów leczenia powoda w w/w okresie tj od listopada 2010 r do 31 marca 2011 r. czyli po opuszczeniu szpitala – 5 miesięcy w oparciu o opinie biegłych i zgodnie z zeznaniami powoda ustalając te koszty na kwotę 300 zł miesięcznie – co daje łącznie 1500 zł . W sumie Sąd zasądził kwotę 4659 zł z tytułu zwiększonych potrzeb powoda w okresie od lipca 2010 do 31 marca 2011 r. W pozostałej części Sąd oddalił powództwo jako wygórowane i nie udowodnione . podobnie jak żądanie określone w punkcie 2 pozwu dotyczące zasądzenia kwoty 4350 zł co wiązało się z koniecznością dojazdów najbliższych członków rodziny do placówek medycznych, jak i kosztów leczenia . Pozwany w maju 2011 roku wypłacił powodowi kwotę 3241 zł z tytułu zwrotu kosztów dojazdu zgodnie z żądaniem powoda i kwotę 584,77 zł kosztów zakupu leków np. załączonych faktur .Za trafne należy uznać

ustalenia przez pozwanego kosztów opieki nad powodem i kosztów leczenia objętych odszkodowaniem .Powód nie wykazał .iż poniósł wyższe koszty z tego tytułu i z tych względów powództwo w tej części oddalił . Sąd uznał za częściowo zasadne żądanie powoda zasądzenia utraconych dochodów za okres od lipca 2010 roku do 31 marca 2011 roku . Przyjmując w ślad za prawomocnym postanowieniem Sądu z dnia 2 lutego 2012 roku w przedmiocie zabezpieczenia powództwa w zakresie roszczeń z tytułu utraconych dochodów (które było przedmiotem kontroli merytorycznej) ,że miesięczne zarobki powoda po rozliczeniu diet kształtowały się na poziomie około 2000 zł , a w powyższym okresie otrzymywał on jedynie zasiłek chorobowy ,a następnie rehabilitacyjny w kwocie około 1000 zł miesięcznie, zasadnym jest uwzględnienie roszczenia w brakującej części tj kwoty 1000 zł –łącznie daje to sumę 9 000zł . Kwota została przez Sąd zasądzona zgodnie z pkt 3 pozwu , w pozostałej części powództwo sam oddalił jako niezasadne . Z tych względów Sąd oddalił też żądanie zasądzenia kwoty 2690 zł tytułem renty wynikającej ze zwiększonych potrzeb i utraconych dochodów powoda od maja 2011 roku . Zgodnie z wyżej powołanym postanowieniem Sąd zabezpieczył roszczenia powoda poprzez ustalenie od dnia 9 września 2011 renty z tytułu zwiększonych potrzeb na kwotę 200 zł i rentę z utraconych dochodów w kwocie 1000 zł. Do chwili wyrokowania powód niw żądał zmiany powyższych kwot, dlatego też Sąd uznał w tym zakresie ,iż potrzeby powoda zostały w całości zaspokojone

Zgodnie z art. 444 § 2 kc jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej **renty**.

Roszczenie o rentę z art. 444 § 2 kc przysługuje poszkodowanemu w razie:

- całkowitej lub częściowej utraty przez niego zdolności do pracy zarobkowej;
- zwiększenia się jego potrzeb;
- zmniejszenia się jego widoków powodzenia na przyszłość.

Wymienione następstwa powinny mieć charakter trwały (co nie oznacza, iż nieodwracalny). Każda z tych okoliczności może stanowić samodzielną podstawę zasądzenia renty, jednakże konieczną przesłanką jest powstanie szkody bądź to w postaci zwiększenia wydatków, bądź to zmniejszenia dochodów.

Renta przewidziana w art. 444 § 2 kc nie ma charakteru alimentacyjnego, lecz wyłącznie odszkodowawczy. Przesłanką jej ustalenia nie może być koszt utrzymania osoby poszkodowanej, ale wyłącznie odszkodowanie za utratę zdolności do pracy (za utratę zarobków) oraz odszkodowanie za zwiększenie się potrzeb poszkodowanego na skutek wyrządzenie mu szkody na zdrowiu (tak SN w wyroku z dnia 20 grudnia 1977 r., IV CR 486/77, nie publ.).

Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego stanowi szkodę przyszłą, wyrażającą się w stale powtarzających się wydatkach na ich zaspokojenie, np. konieczność stałych zabiegów, rehabilitacji, specjalnego odżywiania itp.

„Przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art. 444 § 2 kc nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. Do przyznania renty z tego tytułu wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwa czynu niedozwolonego” (tak SN w wyroku z dnia 11 marca 1976 r., IV CR 50/76, OSNCP z 1977 r., poz. 11).

Zasadzając **rentę z tytułu zwiększonych potrzeb na przyszłość** Sąd przede wszystkim kierował się opiniami biegłego ortopedy i zeznaniami powoda .Oboje zgodnie przyznali ,że aktualnie koszty wykupu niezbędnych leków głównie przeciwbólowych i wzmacniających nie przekracza kwoty 100 zł miesięcznie ,nadto powód ponosi koszty dojazdu do placówki leczniczej w O. około200-250 zł co 1 bądź 2 miesiące i koszty dojazdów do poradni rodzinnej oraz na niezbędną rehabilitację w ramach NFZ .Sąd wysokość tych kosztów określił zgodnie z art. 322 kpc na 300 zł i zasądził ją od dnia uprawomocnienia się orzeczenia . W toku procesu od 9.09 2011 r. z tego tytułu uzyskiwał rentę 200 zł np. postanowienia w zakresie zabezpieczenia powództwa.

W pozostałym zakresie co do kwoty 700 zł. Sąd oddalił pozew jako wygórowany zważywszy na rozmiar potrzeb powoda . W świetle powyższych rozważań Sąd uznał także za zasadne częściowe uwzględnienie powództwa o zasądzenie renty z tytułu utraconych dochodów i ustalił ją na kwotę 1200 zł miesięcznie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia (poprzednia kwota to 1000 zł od 9.09 2011 r w zabezpieczeniu z 2.02 2012 r. , zmieniona od 1.01 2014 w zabezpieczeniu z dnia 30.04 2014 r. na kwotę 1200zł .Sąd uznał ,że w chwili wyrokowania powód pracując jako kierowca (...) za granicą i prowadząc własne gospodarstwo rolne osiągnął by dochód co najmniej na poziomie 2 400 zł . Aktualnie został on uznany za częściowo niezdolnego do pracy, otrzymuje 792 zł renty .nie może prowadzić zawodowo pojazdów ani wykonywać ciężkich prac polowych . Z tych względów Sąd uznał ,że kwota 1200 zł od pozwanego jest adekwatna do powstałego uszczerbku finansowego powoda . Resztę kwoty około 400 zł miesięcznie będzie on mógł dorobić sam świadcząc pracę w ograniczonym zakresie np. w gospodarstwie rolnym . Z tych względów Sąd oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł jak w sentencji . O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 par 1 kpc i stosownie do wyniku sprawy (powód wygrał w 75 %, przegrał w 25 %) obciążył pozwanego kosztami procesu w tym zastępstwa procesowego .

Z uwagi na sytuację materialną i charakter dochodzonego roszczenia Sąd np. art. 102 kpc nie obciążył powoda kosztami procesu od oddalonej części powództwa .